Aigua Clerge Montserrat
Unica fricció radical contra el reuma
Establiments Dr. Pastor-Pierra, S.A. Barcelona

LA PUBLICITAT

ANY L. — NUM. 16,846. — PREU: 10 CENTIMS — BARCELONA, DIMECRES, 4 D'ABRIL DE 1928
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: PLAÇA DE CATALUNYA, 2.—TELEFON 1631-5 — TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 i 13.—TELEFON 1916-A

URALITA
no és un assaig;
és quelcom definitiu

CRONICA

Els catòlics italians

EL PRINCEP CHIGI

Si hem de creure les notícies que vénen de Roma, és probable que el conflicte entre el Vaticà i el Govern feixista es resolgui per una avinença, una de les bases de la qual seria la dissolució voluntària del Centre Nacional Catòlic. L'adjectiu "voluntària", aplicat a l'eventual dissolució del partit alludit, fa somriure... Així tindríem que l'avinença s'hauria fet a expenses de l'organització política dels catòlics italians adherits al feixisme. Sembla una paradoxa. En el fons, aquesta solució és perfectament lògica.

Les organitzacions polítiques específicament catòliques tenen, des del punt de mira eclesiàstic, alguns inconvenients. Les relacions entre l'actuació política i la disciplina religiosa són sovint delicades. La història de la política moderna prova que els partits específicament catòlics s'han trobat moltes vegades en conflicte amb l'autoritat eclesiàstica. Sense sortir d'Itàlia, podem recordar les dificultats que hi hagué entre el Vaticà i el Partit popular catòlic acabadillat per Dom Sturzo. I els dissidents del Partit popular, agrupats en el Centre Nacional Catòlic, que presideix el príncep Chigi, no han estat mai gaire ben vistos al Vaticà, i han provocat últimament l'enuig del Papa.

Temps ha que la situació del Centre Nacional Catòlic era ben desairada. Aquest partit feia nosa al Capitoli i feia angúnia al Vaticà. En un cert moment, l'existència d'un partit polític catòlic adherit al feixisme podia ésser útil a Mussolini. Ara ja no li era de cap utilitat. La unificació política italiana a base de l'exclusiva del Feix convertia el Centre Nacional en una excepció difícilment sostenible.

Aquells catòlics, que al principi eren acollits falaguerament pel Feix triomfant, han estat mirats després amb menyspreu per una gran part dels feixistes. I quan els congressistes del Centre Nacional Catòlic han ofès Pius XI amb llur conducta i amb llurs acords, el Centre Nacional Catòlic s'ha trobat que la Premsa feixista, per compte de defensar-los, els tractava despectivament.

Cal també remarcar el fet que en establir el Govern de Roma el monopoli de les educacions jovenils a favor de les institucions feixistes, la víctima ha estat l'organització jovenil del Centre Nacional Catòlic. D'ón resulta que Mussolini, en la seva rèplica a la famosa allocució del Papa, ha colpit aquells mateixos catòlics que per llur posició massa feixista havien estat blasmats en les paraules papals.

No sabem fins a quin punt són exactes les informacions de Premsa que parlen d'una pròxima conciliació entre el Vaticà i el Govern de Roma. Es diu que la fórmula transaccional consistirà en la designació per les autoritats eclesiàstiques dels sacerdots especialment encarregats de l'educació religiosa del jovent feixista, el qual serà d'ací endavant tot el jovent italià. La dissolució del Centre Nacional Catòlic seria una mena d'afegit a aquesta fórmula. Però tant si aquestes informacions es confirmen com si són desmentides, no hi ha cap dubte que el Centre Nacional surt molt disminuït dels darrers esdeveniments. Si per un costat el Papa ha censurat amb energia la conducta d'aquests catòlics, per un altre costat la Premsa feixista els ha vingut a dir ben clar que destorben. Es comprèn que, en tals condicions, el partit es dissolgui. El que ens sembla excessiu és dir que es dissoldrà "voluntàriament". No s'hi val a fer sang amb una ironia tan mordaç.

A. ROVIRA I VIRGILI

Paraules al marge

UN PSICOLEG DELS INFANTS. — La infantesa d'Anatole France ha estat evocada en moltes pàgines de les seves novelles. El mestre s'ha complagut en els records imprecisos emboicallats en boirines rosades, dels primers anys, i ha fet desfilar davant dels nostres ulls paisatges i éssers familiars al seu esperit. I damunt aquella edat adorable, ell ha projectat també la seva ironia de les coses. Des de *Le livre de mon ami* fins a *Le petit Pierre* o *La Vie en fleur*, ¡quantes vegades el petit Anatole France ens ha estat deliciosament evocat per ell mateix!...

Entre les pàgines en què Anatole France ens parla dels infants, n'hi ha una, sobretot, en *El llibre del meu amic*, lluminosa, plena d'observacions subtils, com aquella que tracta de la petita Susanna.

No la recordeu?... Susanna només té dotze mesos. Durant aquest temps, ella ha fet moltes experiències. "Un home capaç de descobrir en dotze anys tantes coses i tan útils com Susanna n'ha descobert en dotze mesos, seria un mortal diví. Els nens petits són genis inconeguts; ells prenen possessió del món amb una energia sobrehumana."

Aquesta Susana una nit deixà les seves joguines i s'acostà a la finestra. La seva mare va agafar-la en els seus braços. La nit era tranquilla i tèbia. "Aleshores, en el silenci, en el silenci august de la nit, Susanna alçà el braç tan alt com li fou possible i, amb la punta del dit, que ella no pot obrir jamai completament, mostrà una estrella. Aquest dit, que és miraculosament petit, es plegava a intervals com per a cridar. —¡I Susanna va parlar a l'estrella! —El que ella deia no es composava pas de paraules. Era un parlar obscur i encisador, un cant estrany, quelcom de suau i de profundament misteriós, el que cal, en fi, per a expressar l'ànima d'un bebè quan s'hi reflecteix un astre."

Voleu res de més exquisit?... Cal, em sembla, no sols haver observat els infants, sinó també estimar-los, i poder esdevenir com ells, sentir-se una mica infant, per a escriure una pàgina tan bella.

UN MESTRE D'ANATOLE FRANCE. — L'autor de *La lys rouge* fou un d'aquells deixebles, dels quals pàrla Lanson, "que fan honor més tard als mestres que ells no han escoltat".

Hi ha, dels seus bons temps d'estudiant, una curiosa anècdota que ell mateix, sorneguer, es complaivia a confiar. El pare Hase, un alemany que havia estat nomenat professor al Collegi de França, va examinar-lo de geografia en el batxillerat.

"Mon amic, va dir-li amb certa bonhomia, vós m'haveu estat molt recomanat. A veure, vaig a fer-vos preguntes fàcils: ¿El Sena va a parar a la Manxa, no és veritat? —Si, senyor —contestà l'alumne amb un somriure encisador—. Bé, molt bé! ¿I el Loire va a parar a l'Oceà Atlàntic, oi? —Certament. —Enhorabona, contesteu admirablement... ¿El Roine va a parar al llac Mixigan, no és això?

El petit Anatole, distret, ni tan sols va fixar-se en aquesta pregunta capciosa. "Si, senyor—va tornar a dir, somrient sempre—". —Bé, bé—gruny! aleshores el pare Hase, triomfant, amb una satisfacció inefable—. Mon petit amic, sóu un ase. Tindreu un zero com una casa. I Anatole France, com és natural, fou inexorablement suspès.

Aquesta admirable anècdota va ésser molt recordada quan es deia que hom anava a refusar el premi Nobel al suprem artífex de les lletres franceses.

ANATOLE FRANCE, CRITIC.— Anatole France va excellir en la crítica literària. ¿Era crítica pròpiament dita? El llibre, l'assumpte, no són, en realitat, per a ell, com ha remarcat Giraud, altra cosa que un pretext per a exposar algunes de les seves idees, sobre les quals insisteix tan sovint.

Aquest crític no sol parlar gaire del llibre sotmès al seu anàlisi; però sap dir, tot passant, molt belles coses, i sobretot sap captivar amb la seva gràcia. Aquest és l'encís principal dels volums de *La Vie Littéraire*, que són com el breviari espiritual d'un laic, d'un incrèdul que coneix admirablement les coses de la religió.

A l'entorn d'un llibre, Anatole France ens parla d'ell mateix, de les seves idees sobre els grans problemes de la vida i de la mort, dels seus gustos literaris, etc. El justifica aquesta faisó tan personal, tan subjectiva, d'exercir la crítica, en dir à *Le Jardin d'Epicure* que quan ens proposem de parlar dels altres, parlem de nosaltres mateixos, i que, en realitat, hauríem de dir, per exemple: senyors, vaig a parlar de mi, à propòsit de Racine—o d'una altra personalitat.

Giraud el compara amb Sainte-Beuve: en un i altre — diu — trobem el mateix amor per la mesura, l'equilibri, l'harmonia, l'elegància discreta, la senzillesa agençada. Així, es comprèn que del segle XVIII ell ho accepti tot, fora Rousseau. Anatole France és, per damunt de tot, un clàssic i un humanista, i amb totes les seves pruïges d'universalisme, ens apar sempre un francès — francès de soca-arrel, francès pel pensament i per la gràcia—, que relliga el seu geni amb el dels més grans escriptors francesos del Renaixement.

Però aquest crític, qualificat de *dilettante*, que va de flor en flor de les idees i apar que només s'aturi sobre la superfície de les coses, es també, en un moment donat, un esperit combatiu. Quan Brunetière llança el seu mot rasonant sobre la pretesa "fallida de la ciència, all recull supèrbament el guant—abandona la seva actitud passiva, de contemplatiu, i afirma que "els drets del pensament són superiors a tot" i que "la major glòria de l'home es atrevir-se a pendrefins tot".

CARLES RAHOLA

Full de dietari

EL CINEMA

Al costat de la llista negra, el triumvirat Dalí-Gasch-Muntanyà ens ofereix una llista blanca, un recull de "noms fets d'intensa alegria i jovialitat".

En primer lloc, el cinema.

Molt bé. Fa deu o dotze anys, quan tothom l'atacava, vaig tenir l'honor de defensar-lo, si no com a realitat, com a possibilitat artística. No he perdut encara el costum d'anar al cinema un cop cada setmana, i de proclamar amb entusiasme les troballes dels americans i dels alemanys en aquest art novíssim. En el cinema hi ha, a estones, un esforç de restauració de les valors plàstiques, i un esforç de reimplantació del culte de la bellesa física, que realment poden produir una mena de revifalla classicista. En el cinema hi ha un llenguatge imatjat que pot arribar a dir paraules exquisides...

Però és indispensable tancar els ulls a l'evidència per no adonar-se que en l'estat actual de la cinematografia hi ha un predomini atroç d'aquells tòpics que els tres manifestants fan semblant de combatre. El 95 per 100 de les pellícules que tenen èxit són simples melodrames, on el bon públic — vull dir el públic babau — troba exactament les mateixes mengues que li servia el vell teatre de barri, cuinades amb més riquesa i sumptuositat.

L'èxit del cinema no ve sinó d'això. Els grans managers anglosaxis se n'han adonat prou, i llurs esforços de control sobre les escenes parlades no tenen altre objecte que d'evitar la competència del melodrama popular, únic rival que saben temible.

Sens dubte, els tres signataris del manifest no veuen el cinema com un simple rescalfador de novelles i de drames. Li deuen adjudicar una altra missió més nova i atrevida... Doncs, bé: aquesta missió la compleix raríssimes vegades. Algun fragment de "Ben-Hur", alguns fragments del "Napoleó" d'Abel Gance, dues terceres parts de "Aldada", de Murnau, fóra, aproximadament, tot el que salvaria d'aquesta temporada — almenys de tot el que he vist jo aquesta temporada.)

El cinema no pot ésser invocat com a penyora d'una nova època plena de joia i de bellesa. Probablement, àdhuc quan haurà madurat la seva tècnica i depurat les seves intencions, seguirà donant uns productes híbrids, desiguals i predominantment dolents, de la mateixa manera que totes les altres tècniques humanes.

Més diré: el cinema que preferiran els amics Dalí, Gasch i Muntanyà, i que possiblement preferiré jo, no tindrà sinó per excepció el sufragi de les multituds, àvides de fulletons i de romanticisme.

La majoria de les pellícules aplaudides són un eco plàstic del: "Rosó, Rosó...", que té la virtut d'irritar el repetit trio.

CARLES SOLDEVILA

DECLARACIONS DE CALVO SOTELO

París, 3. — En un interviu concedit a un col·laborador del diari "L'Avenir", pel ministre d'Hisenda espanyol, senyor Calvo Sotelo, aquest aquest ha exposat la manera com obtingué l'establiment de l'equilibri del pressupost, i assenyalà a grans trets l'estat financier actual d'Espanya.

"L'Avenir" tributa calorosos elogis al jove ministre espanyol, i afegeix:

"En escoltar aquest resum referent a la política financiera del nou règim, cal admirar, més que els resultats ja obtinguts, el principi de l'honor nacional i el desig d'un futur engrandiment de la pàtria, que anima a aquelxos governants.—Fabra.

Cambridge

Sembla que d'un temps encà, esportivament, Cambridge guanya Oxford. Arqueològicament Oxford guanya Cambridge. Si esguardem el paisatge, Oxford guanya Cambridge. Si esguardem els jardins, ens decantarem encara, no sense un cert dubte, cap a Oxford. En fi, si esguardem els noms illustres que han brillat de l'una o de l'altra de les universitats rivals, no sabrem cap a quina decantar-nos, i probablement acabarem per concedir-los un empat. Pèrqué ¿cal gosaria decidir entre els oxonienses Duns Scotus, Locke, Thomas Hobbes, Jeremies Bentham, Adam Smith, Pitt el Vell, Wellington, Gladstone, Cardenal Newman, Addison, Ruskin, Mathew Arnoldi Swinburne d'una banda, i Newton, Bacon, Edmund Spencer, Marlowe, Robert i Horaci Walpole, William Pitt el Jove, Thomas Gresham, Dryden, Macaulay, Byron, Tackeray, Tennyson i Wordsworth, formats a Cambridge, de l'altra?

Arqueològicament, com diem, Oxford guanya Cambridge. Es més una ciutat vella: hi són més abundosos els collegis antics i hi són menys barrejats amb la població moderna. Aquesta és, entre ambdues ciutats, la diferència que hi descobrim pot seguit: la que neix del nombre i la situació dels collegis. Edificis magnífics, com el King's College de Cambridge, roman el prestigi de llur façana una mica deslluït pel fet de tenir, davant per davant, en lloc de vells i nobles casals, cases modernes insignificants amb tot de magatzems presuïdes. Difícilment trobaríem a Cambridge conjunts com el que a Oxford s'estén en torn de la Radcliffe Camera, o carrers com Turl Street amb Jesus i Exeter Colleges, o com l'encreuament de Grove Street i Merton Street, o com New College Lane, indrets i recons on tot és, o sembla, antic—fins el silenci.

Potser sols el St. John's College i el Queen's College de Cambridge són, en aquest aspecte de la situació, comparables als d'Oxford. Ara, en els altres aspectes, els són completament semblants, i podrien sense minva d'ses transplantats els d'una ciutat a l'altra, tan són dins el mateix tipus: els mateixos estils, la mateixa coloració de les pedres, la mateixa distribució en torn de corts o patis que comuniquen entre ells per estrets passatges, els mateixos cespells tapissant-los, les mateixes perspectives de jardins, al fons, els mateixos menjadors ornats amb retrats d'illustres personalitats que han passat pel collegi o n'han eixit, i amb llargues taules per als professors i als estudiants, una mica elevada la taula dels mestres, i amb cadires, mentre les taules dels alumnes, disposades perpendicularment a aquella, no tenen sinó bancs; en fi, la mateixa olor emplastagosa, barreja de greix i de netedat, eixint de les cuines i envaint els departaments contigus i fins alguns una mica allunyats. Per a completar la semblança àdhuc molts noms són iguals: Corpus Christi College, Divinity School, Magdalen College, Queen's College, St. John's College, Pembroke College.

Alguns collegis de Cambridgee—el St. John's, per exemple — presenten una remarcable diferència respecte als d'Oxford i als títres de Cambridge: no són de pedra, sinó de rajola. No creguéssiu, però, que el material va contra la beutat arqueològica. Resulta una beutat potser més recollida, més modesta, però no menys bella. Les rajoles vetustes agafen una vermellor mat, càlida. Es així com el St. John's College és un dels més atractivols i impressionants de Cambridge. Té, a més a més, un pont cobert damunt del riu Cam formant un arc elegantment estès i amb finestrals gòtics enreixats, que hi constitueix un recó únic. Llisquen les aigües lentes, molt lentes, al seu davall, aigües d'un verd espès, opac, on sembla que s'hàgin dissolt les herbes de les prades esteses a les seves vores i les fulles dels saules que n'esfloren el corrent. El pont uneix la part vella del St. John's College amb la part nova, una d'aquestes afortunades imitacions del gòtic com potser sols es troben a Anglaterra. Llisca el riu entre els murs dels dos edificis, passa una mica més avall sota l'Old Bridge, i s'endinsa entre jardins i prades, els famosos "Backs" dels collegis, que són una de les meravelles de Cambridge.

Una altra distinció ens sembla descobrir entre els collegis de les dues grans universitats angleses, i és que en els de Cambridge és molt rar de trobar-hi aquella severitat eixuta que trobeu en alguns collegis d'Oxford. I en tot plegat sentiu que el pes de la tradició és menys fort a Cambridge. Tot i que la ciutat universitària és el que li dóna glòria, la ciutat nova hi apareix predominant, molt més vasta, i gosant a envair la vellúria dels carrers antics. Res d'això no esdevé a Oxford; i és aquest un dels motius de la impressió més profunda que produeix damunt del viatger.

Cal, però, convenir que la impressió produïda per aquestes ciutats, dependrà en bona part de l'ordre en què les hàgiu visitades. Hi ha una gran dosi de sorpresa en l'admiració que produeixen. No imagineu res de semblant; i per això aquella à la qual hàgin concedit la prioritat, tindrà l'encís de la novetat a favor d'ella. Si en lloc de començar pels collegis d'Oxford, haguéssiu començat pels de Cambridge, hauríeu dit, si fa no fa, com ara: "Si: és la mateixa cosa".

Es la mateixa cosa: una de les belles coses del món. Una obra en la qual monarques i prínceps, prelats i nobles han abocat llur munificència, conscients del que edificaven. I a Cambridge la capella del King's College, per la seva grandària i la seva bellesa, per la seva fundació règia, sembla simbolitzar aquell esforç moral i material. Wordsworth, deixeble del St. John's College, va cantar en un sonet admirable "aquesta immensa i gloriosa obra de bella intelligència", aquests alts pilars, aquest sostre ramejat, les deu mil celles on la llum i l'ombra reposen, on roman la música, llunguint, i errant, com amb recança, cap a la mort. I el sonet de Wordsworth és un altre títol de noblesa per a la capella, considerada com la glòria del King's College i com el floró de Cambridge.

FERRAN SOLDEVILA

Cròniques de París

Elogi del plagi

París, març.

Un elogi del plagi, escrit de París estant, s'havia fet necessari. L'actualitat—aquesta dama a la qual devem acatament els periodistes—ho exigeix, car es dóna el cas que en cosa d'un parell de setmanes s'han produït cinc o sis conflictes importants entre els homes de lletres francesos, per qüestions de plagi. Tant és així que els diaris i revistes amb plana literària quotidiana són en camí de crear una rúbrica destinada exclusivament als "Plagis del dia", ni més ni menys que una secció d'accidents de carrer, de robatoris impressionants o de crims passionals.

Al "Mercure de France", una de les millors revistes franceses, M. Auriant acusà severament de plagiador el literat André Maurois, presentant un article en el qual s'entretè a comparar en dues columnes paral·leles tots els fragments plagiats. Pierre Veber, en el terreny del teatre, atacà també per plagi el senyor Grey, mentre que el propi Pierre Veber és acusat de plagi per l'escriptor Georges Courteline. Des de la Riviera, on resideix actualment, G. de la Fouchardière, l'admirable autor dels entremesos satírics de "L'Oeuvre", ha presentat una denúncia, legalment per atemptat a la propietat literària, contra els senyors Bellères i Kolb... I la rèbrica continua amb les acusacions mútiles d'alguns compositors de filigranes de "Music-Hall" que es retraient uns plagis escandalosos... El ho del cas, és que ha llegit, no fa gaire, un article d'Alfred Mortier sobre el plagi, i confesso que em sento temptat de plagiar-lo íntegrament, perquè el senyor Mortier em pensa exactament el mateix que jo, de tal manera, que si fos possible plagiar per mitjà d'un sistema de televisió mental, potser també podria arribar a concloure que el senyor Mortier m'havia plagiat abans a mí, llegint el meu pensament quan encara romania virgalment inèdit.

Aquesta desconcertant amanida de plagis literario-musicals fa un trist efecte. Sobretot si ens volem adonar que totes les primeres figures de la literatura universal han plagiat repetides vegades sense que ningú hagués pensat mai a fer-los-en retret. La vida és un plagi constant. Les velles fórmules de la nostra societat conservadora i banal, que la gent repeteix instintivament cinquanta vegades diàries, són plagi pur. Els polítics es plagien entre ells. Els diaris també. Els comerciants igualment. Els pintors, els escultors, els músics, els advocats, els metges, els aviadors, tothom s'apropia, tothom imita, tothom plagia. L'originalitat absoluta esdevé una cosa cada dia més quimérica, molt especialment per a la gent cultivada que ha estudiat molt, ha vist molt i ha llegit molt, deixant-se influir per les idees, les imatges o les coses que més l'han impressionat.

El secret està a saber plagiar. En ferho amb gràcia. En procurar que, després del plagi, l'assumpte, sigui literari o sigui teatral, hi sorti estèticament guanyant. En aquest cas no hi trobem res a dir, ben al contrari, ens decantem a creure que la humanitat hauria d'agrair-ho i que l'autor plagiat s'hauria d'apressar a donar les gràcies. Es evident que no aconsellaríem pas el plagi literal d'un text, encara que existeixi el precedent històric de Victor Hugo copiant pàgines íntegres del llibre de Guizot "Shakespeare et son temps", d'Alfred de Musset copiant proverbis de Carmontelle o de Sthendal apropiant-se, al peu de la lletra, idees i comentaris d'escriptors mediocres. (I malgrat tot Sthendal, Hugo i Musset, asegurarren llur immortalitat més bèlladment que Carmontelle i que Guirot...)

Trobem més recomanable el conegut procediment d'imitar superament, és dir, d'aprofitar idees d'altri treient-ne millor rendiment que el propi autor d'adaptar-se pensaments que podríem anomenar "en brut" per a polir-los, perfeccionar-los i fer-ne preciositats literàries que enriqueixin el patrimoni universal. Aquest és el sistema utilitzat per tots els grans mestres, des dels clàssics grecs i llatins, fins als escriptors i pensadors més estilitzats de la nostra època. Si els mestres donaren la norma, ¿què han de fer els bons deixebles? Obeir, imitar, plagiar. Avui dia, aparèixer com a original, produir novetats, inventar, en una paraula, és impossible. La pretesa novetat només resulta novetat per a l'autor ignorant o per a la gent poc cultivada. Si es cerquès bé, allò mateix que se'ns presenta com un magnífic pinyol original, trobaríem que ja fou pensat, dit o escrit — I amb molta més gràcia — per algun parent de Ciceró o algun deixeble de Séneca.

Les denúncies per plagi, doncs, al nostre modest entendre, només haurien d'ésser admeses contra aquells plagiadors dolents o incapaços que s'apropien grollerament d'un text i que lluny de millorar-lo o d'embellir-lo, el deformen lamentablement.

DOMENEC DE BELLMUNT

Aquest número ha passat per la censura governativa

COMENTARIS

La tensió anglo-egipciana

NAHAS PAIXÀ

La nota egípcia a Anglaterra, en la qual el Govern de Nahas Paixà reclama per a l'Egipte purament i simplement la igualtat recíproca com a Estat sobirà, ha commocionat l'opinió britànica. Mentre en els centres oficiosos londinenes es fa remarcar que la posició fonamental de l'actual règim d'Egipte depèn de la declaració britànica del 1922, els diaris van plens de la "provocació" del Govern d'El Caire. Els d'Egipte assenyalen, per llur costat, com feia temps que aquest to de veu no era percebut per les orelles egipcianes.

El president del Consell egipci s'ha apressat a fixar en unes declaracions l'abast de la nota del seu Govern. Interrogat per un enviat especial del *Daily Express*, ha insistit primer sobre el fet que representa plenament la voluntat del seu poble, en la seva doble qualitat de president de la "Walft" (partit nacionalista) i de primer ministre. Després ha precisat les seves intencions:

"La nostra política — ha dit — consisteix primerament a salvaguardar els drets i els interessos d'Egipte, ensems que a mantenir relacions amicals amb totes les potències estrangeres, i particularment amb Anglaterra. La represa de negociacions amb la Gran Bretanya depèn completament de l'actitud que adoptarà aquesta última potència. Així que el Govern britànic expressi el mateix desig que el que acabo d'expressar-vos, jo li allargaré la mà. No obstant, és impossible de reprendre les converses sobre la base del projecte de tractat rebutjat pel Govern que ens ha precedit. Aquest tractat era completament incompatible amb la independència d'Egipte."

"Cal no oblidar — ha afegit, encara — que l'Egipte no és ni ha estat mai una part de l'Imperi britànic, per bé que tal com he dit, desitja viure en termes d'amistat amb la Gran Bretanya. Jo crec que els interessos britànics no són pas incompatibles amb la nostra independència completa. Anglaterra, moralment i materialment, està interessada a veure un Egipte fort i independent, a tenir en Egipte un amic i un aliat, i no pas un dependent."

Nahas Paixà ha situat la qüestió en el terreny tancat de les reivindicacions nacionalistes. Si, per la seva banda, el Govern de Londres se sitna darrera les concessions lliurement atorgades per Anglaterra, en el 1922, al Govern de Zaglul Paixà, serà difícil de trobar una fórmula de concòrdia.

El llenguatge de la Premsa de Londres no fa pas preveure noves concessions. La fermesa de Nahas Paixà ens diu prou bé la decisió del poble egipci. No serà estrany que a les vores del Nil reneixi la revolta.—J. F. P.

Els seixanta anys de Màxim Gorki

MÀXIM GORKI

Rússia i celebra aquests dies el seixantè aniversari del naixement d'un dels seus fills més preclars: Màxim Gorki, el novellista vigorós, defensor infatigable de la causa dels oprimits.

Lluny de la pàtria, a Nàpols, on el sol d'Itàlia empara la seva salut malmesa pels anys i les persecucions, Gorki ha rebut la felicitació del Govern soviètic, tramesa personalment pel cònsol napolità. Mentrestant, a Rússia, els periòdics i els oradors oficials exalten la seva obra.

Els homes de tots els pàbsos, torturats per les privacions, s'associaran a l'homenatge al que fou un dels seus més admirables defensors. I s'hi associaran, també, tots els intellectuals, devots d'aquest gran mestre de la literatura eslava.

Diu que la Premsa soviètica ha expressat, en ocasió de l'aniversari de Gorki, el desig de veure'l inscrit en el partit comunista. Serà difícil que es deixi reduir, quan fins ara ha preferit conservar la seva independència, a despit d'algunes coincidències ideològiques amb els homes de la Revolució russa. L'home que no es deixà corrompre ni intimidar per l'opressió tsarista, no té perquè deixar-se entsarista, no té per què deixar-se enha inscrit en les seves banderes l'odi als intellectuals.

Tant com els caps bolxevistes, almenys, els intellectuals russos han preparat la caiguda del tsar i l'adveniment d'una nova Rússia. Tan eficaçment com Lenin, almenys, i molts més universalment que Lenin, Màxim Gorki ha treballat per l'emancipació del proletariat.

EL PINTOR: —¡El meu pare va efectuar una fortuna si deixava còrrer l'art!
L'AMIGA: —¡I... doncs, què n'has fet d'aquests diners?
(De "Passing Show", de Londres.)